

pitalformuen (66,000 Kr. aarlig) og den mindre Post Jordstyldspenge (ca. 480 Kr. aarlig). Af en væsentlig forskjellig Karakter er ikke blot Tilskuddet fra Statskassen (50,000 Kr.), men ogsaa de øvrige Indtægtsposter, saasom Studiestat og Kathedrattikum (ca. 9,200 Kr. aarlig), Indtægter af Almanakprivilegiet (ca. 27,000 Kr. aarlig), Overstud af Examens- og Immatrikulationsgebyrer samt Dekanatsindtægter (ca. 2,700 Kr. aarlig), Afgiften for Bestyrelsen af Universitetets Legater (3,600 Kr. aarlig), Bidrag til Kvæsturudgifter (ca. 3,600 Kr. aarlig). Disse Indtægter udbringe ikke, saaledes som de først omtalte, af visse til Universitetet knyttede Formuerettigheder, men skyldes helt og holdent en fra Statsmagten udgaaet Retsordning, der i de fleste Tilfælde har en blivende Karakter, og som umiddelbart har fastt saavel Universitetets Ret, som den tilsvarende Forpligtelse for andre Personer. Nogle af disse Indtægter have ligefrem Karakteren af offentlige Skatter og Paalæg. En ganske særegen Karakter har den paa Indtægtsfiden opsførte Rente af nogle til Universitetet knyttede Legater (ca. 4,700 Kr. aarlig); (se S. 3-5).

Universitetets Formue i snævrere Forstand ere de Formuerettigheder, der aafaste den førstnævnte Gruppe af Indtægter. Fortrinsvis for denne Formues Vedkommende er det, at Spørgsmaalet fremkommer om, hvilken retlig Betydning der maa tillægges disse Formuerettigheders Forbindelse med Universitetet. Den ulige større Part af denne Formue hidrører fra, at en Række af danske Konger, navnlig Kristian III, Frederik II, Kristian IV og Frederik III have skjenket til Universitetet betydelige Eiendomme, dels Jordegods, navnlig spredt Jordegods, dels Kongetiender, dels Kirketiender, dels Kjøbstadeiendomme. Konge- og Kirketienderne ere bevarede i deres oprindelige Skikkelse; de udgjøre nu i aarlig Indtægt 138 Td. 5 Skp. $\frac{1}{12}$ Td. Rug, 9,075 Td. 4 Skp. $\frac{5}{18}$ Td. Byg, 109 Td. „ Skp. $2\frac{1}{12}$ Td. Havre og 498 Kr. 83 Dre. Universitetets Jordegods, der efter Styldsaetningen 1688 udgjorde noget over 3,000 Td. Hartkorn, er derimod i Tidens Løb for største Delen blevet afhændet. Bøndergodset blev saaledes solgt til Arvesætte med Ret til at afhænde og pantfætte eller for en ubetydelig Dels Vedkommende til fuld Eiendom i Genhold til Loven af 3die Marts 1852. (Kjøbsbrevne for det Sidste ialt kun ca. 60,000 Kr.) Ogsaa Jordegodset udenfor Bøndergodset er efterhaanden for den største Del blevet bortsolgt, saaledes Universitetets Andel i Stevns Klint og Kridtbrud, dets Ret til Kalkstensbrud ved Jage, den til Præbenden Ved hørende Skov og Dammershus Fredskov. Universitetet eier af Jordegods for Tiden kun de ubegygede Jordlodder i Eng- og Flengmarken ved Roskilde, Allindelille og Svalmstrup Fredskove

(134 Td. Land) samt nogle, til enkelte Universitetskirker hørende, jordløse Huse.

Adskillige Byeiendomme, navnlig Gaarde og Huse i Kjøbenhavn, som vare blevne henlagte til Universitetet, ere ogsaa ophørte at være Universitetets Eiendomsret undergivne, idet Eiendomsretten er gaaet over til en Ret til af de veglende Besiddere at forlange den saakaldte Jordstyld. Universitetets Arvesætte-, Fæste- og Forpagtningsafgifter giue efter Finantslovsforlaget for 1880-81 en aarlig Indtægt af 4,109 Td. 6 Skp. $\frac{2}{3}$ Td. Rug, 5,172 Td. 3 Skp. $\frac{7}{8}$ Td. Byg, 4,077 Td. 4 Skp. $\frac{1}{3}$ Td. Havre og 4,533 Kr. 98 D. i Penge. (S. 5-8).

Over Kapitalformuen har Kommissionen givet en Oversigt fra 1ste Januar 1837 til 31te Marts 1880 (S. 8-9). Denne Formue udgjorde den 1ste Januar 1837 kun ca. 112,125 Td., som paa Grund af, at forskjellige Laan fra Kommunitetet til Beløb ca. 173,127 Td. bleve eftergivne Universitetet i Genhold til det ved fgl. Resolution af 25de November 1836 approberede Normalreglement for Universitetet, kan betragtes som en Kapital, der fra Kommunitetet blev henlagt til Universitetet ved bemeldte Normalreglement. Kapitalformuen forøgedes ved Universitetets senere Normalreglement af 1844 med 250,000 Td. af Kommunitetets Kapitalformue, men vorede isvrigt indtil 1857, da den udgjorde ca. 1,095,000 Td., ved Afhændelser og Aflysninger af de ovenfor nævnte til Universitetet knyttede Formuerettigheder og fornemmelig gennem en Forøgelse af Kornafgiften og ved de stigende Kornpriser. Senere er Kapitalformuen aftagen og forventes den 31te Marts 1880 at ville udgjøre ca. 1,524,000 Kr.

Ved Belysningen af den Retsstilling, som er fremkommen ved de ovenfor omtalte Foranstaltninger, hvorved et udtraakt Jordegods, adskillige Byeiendomme og en Række af Tiender vare blevne henlagte til Universitetet (S. 10-12), maa Hovedvægten lægges paa to Momenter, at de Formuegoder, hvorover der ved disse Foranstaltninger blev disponeret, vare Statsmidler, og at Universitetet paa den Tid, da Dispositionerne bleve truffne, var et Statsinstitut.

Rigtigheden af disse to Sætninger kan i al Fald efter Universitetets Fornæelse i 1537 ikke bestrides. Over de af Kristian III. og senere Konger til Universitetet henlagte Midler havde saaledes Staten fuld Raadighed, og det lader sig ligeledes bevise, at Universitetet lige siden dets Fornæelse i 1537 har haft Karakteren af et Statsinstitut. At Universitetet i sin Tid har haft en i Forhold til andre Statsanstalter eiendommelig omfattende Selvstyrelse, maa i denne Henseende ikke vildebe. Isvrigt er denne Selvstyrelse, der ogsaa omfattede Universitetsformuens Administration, i Tidens Løb jo undergaaet store Indskrænkninger. Den Virksomhed, som den akademiske Lærerforsamling og Konsistorium nu